

Česká krajina vysychá a strádá. Pomozte nám ji uzdravit, aby byla dobrým místem k životu. Vyhlášíme sbírku SOS Krajina v tísní

19.8.2024 - | Člověk v tísní

Chci přispět na SOS Krajina v Tísni

Chceme podpořit obnovu zdravé a pestré krajiny schopné zadržovat vodu, čelit suchům i povodním, a ve které se lidem bude dobře žít a hospodařit. Zaměříme se na odolné a produktivní zemědělství, protipovodňová opatření nebo krajinné prvky jako jsou aleje, větrolamy, remízky, tůň či mokřady zadržující vodu.

Zdraví krajiny určuje, jak se nám bude žít

Platí, že jak zdravá je krajina, takové je zdraví jejích obyvatel – lidí, zvířat, rostlin i mikroorganismů. Zdraví je klíčovým parametrem určujícím schopnost krajiny živit obyvatele svou úrodou a udržovat pro ně vhodné podmínky k životu. Bez půdy a vody těžko vypěstujeme úrodu, která skončí na našem talíři. Extrémním horkům můžeme zdánlivě uniknout díky energeticky náročným klimatizacím, ale celoročně vytvoří příjemný stín a chládek jen koruny stromů.

Krajina se bez člověka obejde, ale člověk bez krajiny těžko. Roli krajiny často nedoceňujeme, přestože zasahuje do několika oblastí našeho života:

Protože dnešní krajina strádá, máme závazek nejen vůči ní, ale i sobě a dalším generacím.

Věříme, že změna je možná, ale bez zapojení velkého množství lidí to nezvládneme!

Proč do toho jdeme zrovna my

V Česku je řada skvělých environmentálních organizací, které za poslední dekády odvedly obrovský kus práce, tématu se ale stále nedostává dostatečné pozornosti. Už teď navíc vidíme, že změna nebude možná bez podpory většinové společnosti, včetně organizací, firem nebo institucí. Chceme proto přiložit ruku k dílu, aktivně podporovat konkrétní opatření v krajině a podílet se na potřebných změnách. Máme na čem stavět. Přes 30 let pomáháme v zemích, kde rozvrácené ekosystémy a dopady změny klimatu způsobují zásadní problémy pro živobytí místních obyvatel. Známe opatření, která fungují, a umíme přenést tyto zkušenosti i do ČR. Máme tým odborníků, kteří se tématu dlouhodobě věnují a ví, jak krajině pomoci.

Nevytváříme konkurenci zkušeným environmentálním organizacím. Chceme společně zvýšit šanci, že dojde ke smysluplné proměně krajiny.

Jak na obnovu zdravé krajiny

Chceme krajinu pro lidi a další živé tvory. Příroda má úžasnou schopnost zahojit se sama, ale na mnoha místech ji člověk poškodil natolik, že to bez naší pomoci nezvládne.

Pro obnovu zdravé krajiny se chceme zaměřit na tři klíčová opatření:

1. zadržování vody v krajině
2. prosazování přírodě blízkého hospodaření
3. podpora krajinné pestrosti a druhové rozmanitosti

Chceme podpořit konkrétní opatření:

Chci přispět na SOS Krajina v Tísni

Nechceme jen hasit požáry. Chceme jim hlavně předcházet.

Nechceme jen hasit požáry, někdy i doslova, které bohužel přicházejí čím dál častěji. Chceme jim hlavně předcházet. Chceme na obnově krajiny spolupracovat se všemi, kteří mají samotnou změnu v rukou nebo k ní mohou zásadně přispět.

„Jde o zemědělce, lesníky, obce, nevládní neziskové organizace, spolky, jednotlivce ale i kraje, státní správu a Evropskou unii. Společně chceme proměnit krajinu, aby poskytovala zdravou úrodu, místo k životu a byla odolná vůči nečekaným událostem,“ říká Magdalena Davis, vedoucí klimatických programů Člověka v tísni.

Jak to chceme dokázat?

Rozšíříme pomoc obcím, aby (spolu)vytvářely krajinu. Pestrou, zdravou a odolnou

Navážeme na spolupráci s dalšími obcemi na obnově krajiny. Zapojíme další organizace a místní a společně vytvoříme pro každou obec analýzu krajiny a konkrétní plán obnovy. Následně podpoříme prioritní opatření jako je například revitalizace vodních toků, protipovodňová opatření, vznik krajinných prvků jako jsou aleje, větrolamy, remízky, tůňe či mokřady.

Podpoříme farmáře a zemědělské postupy, aby obnovili půdu a její přirozenou úrodnost a dál ji chránili

Podpoříme zemědělce v tvorbě faremních plánů na míru. Poskytneme jim poradenství pro realizaci prioritních opatření, zaměřené hlavně na půdoochranná opatření a zavedení krajinných prvků.

Zafinancujeme konkrétní projekty, které zadržují vodu a dělají krajinu obyvatelnou

Zafinancujeme obnovu nebo vytvoření zcela nového prvku v krajině, který zadržuje vodu a podporuje druhovou rozmanitost. Zároveň se bude v projektu počítat i s návštěvníky a vznikne tak například pěší stezka, lavička s výhledem apod., včetně udržitelného plánu jejich údržby.

Chci přispět na SOS Krajina v Tísni

I malá podpora může přinést velký efekt

Peníze, které investujeme do studií a projektů obcí na obnovu krajiny umožní získat mnohonásobně více financí z EU a dalších zdrojů

Obnova krajiny vyžaduje velké úsilí z mnoha stran. Pomůžeme obcím oslovit odborníky, zapojit místní obyvatele a v neposlední řadě sehnat maximum finančních prostředků k tomu, aby se krajina začala měnit.

Podpořit chceme i organizace, které jsou v obnově české krajiny dál než my a usilovně pracují na její

proměně. Minimálně jednu třetinu darovaných financí rozdělíme mezi další nevládní organizace, které v oblasti obnovy krajiny a odolnosti proti klimatické změně působí. V praxi to znamená, že vybraným organizacím poskytneme finanční prostředky, aby je na základě vzájemné dohody a podle svých zkušeností a odbornosti mohly použít pro projekty na pomoc české krajině.

Pár čísel z naší krajiny

- Ročně přijdeme o 21 milionů tun ornice v důsledku vodní eroze
- 54 % půdy je ohroženo vodní erozí
- 32 tisíc hektarů lesních porostů v kalamitním stavu způsobeném kůrovcem
- Za poslední tři desetiletí klesla populace hmyzu o 75 %
- Počet populací polních ptáků klesl od roku 2000 o 33 %
- Od roku 1900 stoupla průměrná teplota o 2,73 °C
- Pouhých 32,5 % vody v řekách a rybnících je v dobrém stavu z hlediska znečištění dusičnany a pesticidy

Zdroj: Hnutí Duha, Česká společnost ornitologická, CENIA, MZE, Berkeleeearth.org, CzechGlobe

Co už jsme pro krajinu stihli udělat

Přes 30 let pomáháme lidem v nejchudších zemích světa čelit nepříznivému klimatu a přírodním katastrofám. V Etiopii jsme rehabilitovali 10 tisíc hektarů degradované krajiny a sestavili 30 plánů pro její obnovu. Školíme místní zemědělce, jak zvýšit úrodnost a snižovat erozi půdy. Spolu s hydrogeology, vodohospodářskými inženýry a úřady navrhujeme plány ochrany podzemních vod pro zvýšení zadržování podzemní vody. Podobně pomáháme i v Angole, Zambii a dalších zemích.

V Česku jsme po tornádu na Moravě obnovili 500 zničených zahrad, vysázeli alej nebo založili nový park. Pro obec Dolní Bojanovice, která byla třikrát postižena bleskovými záplavami, jsme společně s místními obyvateli a partnery vytvořili komplexní krajinnou studii a s obcí nyní pracujeme na postupných opatřeních pro obnovu krajiny. Spolupracujeme s obcemi na obnově krajiny a se zemědělci, rodinnými farmami, experty, spolky a dalšími organizacemi hledáme způsoby, jak můžeme udělat krajinu pestrou, zdravou a odolnou.

<https://www.clovekvtisni.cz/vyhlasujeme-sbirku-sos-krajina-v-tisni-11751gp>